

SPRAWOZDANIE Z KONFERENCJI

objętej patronatem Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN krajowej
nt. *Sprawności moralne w wychowaniu, a dobrostan człowieka*

Wymagane dane:

Liczba uczestników:

- ogółem 40

- z zagranicy 3

Liczba wystąpień 30

SPRAWOZDANIE Z IX INTERDYSCYPLINARNEJ KONFERENCJI NAUKOWEJ *SPRAWNOŚCI MORALNE W WYCHOWANIU A DOBROSTAN CZŁOWIEKA*

W dniu 19 maja 2026 roku odbyła się IX interdyscyplinarna konferencja naukowa na temat „Sprawności moralne w wychowaniu a dobrostan człowieka” zorganizowana przez Instytut Pedagogiki Uniwersytetu Szczecińskiego przy współudziale Instytutu Nauk Teologicznych Uniwersytetu Szczecińskiego. Konferencja była kolejnym spotkaniem z cyklu, który dotyczy sprawności moralnych w wychowaniu. Posiada patronat Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk oraz J.M. Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego. Tegoroczna edycja odbyła się na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Szczecińskiego przy ul. Papieża Pawła VI nr 2 w Szczecinie.

Sprawności moralne są specyficznymi dyspozycjami wewnętrznymi, kierującymi człowieka w stronę moralnego dobra. Stanowią więc kategorię istotną dla teorii oraz praktyki wychowania i edukacji jako procesów urzeczywistniania potencjalnych możliwości rozwojowych człowieka.

Celem tegorocznej konferencji była interdyscyplinarna wymiana doświadczeń i poglądów w zakresie wyznaczonym tematyką spotkania. Uczestniczyli w niej zarówno początkujący, jak i doświadczeni naukowcy, wspólnie zastanawiając się nad istotą i znaczeniem sprawności moralnych w wychowaniu ze szczególnym uwzględnieniem dobrostanu człowieka.

Komitet Naukowy jest silnym filarem cyklu konferencyjnego w zakresie realizowania jego misji. Tworzą go przedstawiciele różnych dyscyplin i ośrodków naukowych. Komitetowi przewodniczy dr hab. Iwona Jazukiewicz, prof. US. Do zadań członków Komitetu Naukowego należy w szczególności czuwanie nad poziomem merytorycznym cyklu konferencyjnego, wyznaczanie jego obszarów badawczych, aktywny udział w konferencjach cyklu oraz ich promocja w krajowym i międzynarodowym środowisku naukowym w celu jego integracji dla inicjowania i upowszechniania problematyki sprawności moralnych oraz wprowadzania do praktyki społecznej wyników badań naukowych. Członkowie Komitetu Naukowego konferencji reprezentują różne dyscypliny naukowe, w tym filozofię, psychologię, pedagogikę i teologię. Fakt ten stanowi jeden z przejawów interdyscyplinarnego charakteru spotkań. Komitet Naukowy konferencji stanowią:

1. prof. Salvatore Bartolotta, UNED w Madrycie
2. prof. Kostantina Boubara, Uniwersytet Arystotelesa w Salonikach
3. prof. Daniele Cerrato, Uniwersytet w Sewilli
4. dr hab. Stanisław Chrobak, prof. UKSW
5. dr hab. Lucyna Dziaczkowska, prof. US
6. prof. Mercedes Arriaga Flórez, Uniwersytet w Sewilli
7. dr hab. Krzysztof Kalka, prof. Akademii Nauk Stosowanych im. Stanisława Staszica w Pile
8. prof. dr hab. Barbara Kromolicka, Uniwersytet Szczeciński
9. prof. dr hab. Zdzisław Kroplewski, Uniwersytet Szczeciński
10. prof. Daniela De Liso, Uniwersytet Fryderyka II w Neapolu
11. dr Diana del Mastro, Uniwersytet Szczeciński
12. dr hab. Anna Murawska, prof. US
13. prof. dr hab. Katarzyna Olbrycht, Uniwersytet Śląski
14. dr hab. Angelo Rella, prof. US
15. dr hab. Alina Rynio, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
16. prof. Sebastiano Valerio, Uniwersytet w Foggi

Konferencja rozpoczęła się przywitaniem gości przez przewodniczącą konferencji dr hab. Iwonę Jazukiewicz, prof. US oraz ks. dr hab. Grzegorz Wejman, prof. US Dziekana Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Szczecińskiego. Po przywitaniu gości miało miejsce oficjalne otwarcie obrad przez dra hab. Jacka

Moroza, prof. US zastępcę dyrektora Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Szczecińskiego. Następnie rozpoczęły się obrady plenarne.

Pierwszej części obrad plenarnych przewodniczyła dr hab. Lucyna Dziaczkowska, prof. US, reprezentująca Uniwersytet Szczeciński. Pierwszy wykład wygłosił ks. prof. dr hab. Zdzisław Kroplewski na temat: *Dobrostan psychologiczny. Definicje, wymiary, rodzaje*. Następnie rozważania podjęła prof. dr hab. Barbara Kromolicka dotyczące tematu *Moralne uwarunkowania działania społecznego*. W dalszej kolejności uczestnicy mogli wysłuchać referatu na temat *Kształtowanie świadomości moralnej młodzieży na Światowych Dniach Młodzieży pod przewodnictwem Benedykta XVI*, wygłoszonego przez ks. dr hab. Stanisław Chrobak, prof. UKSW.

Drugiej części obrad plenarnych przewodniczyła dr Diana Del Mastro, reprezentująca Uniwersytet Szczeciński. Jako pierwszy wykład wygłosił prof. Sebastiano Valerio, podejmując rozważania na temat: *Reading, interpreting, orienting: literature as dialogue Leggere, interpretare, orientarsi: la letteratura come dialogo*. Następnie referat przedstawił dr hab. Angelo Rella, prof. US na temat: *La virtù come arte della relazione: il modello educativo del Cortegiano di Baldassarre Castiglione Cnota jako sztuka relacji: model wychowawczy w Księdze dworzanina Baldassare Castiglione*. Ostatni wykład w tej części obrad plenarnych wygłosiła dr hab. Lucyna Dziaczkowska, prof. US na temat: *Relacje interpersonalne na uczelni wyższej. Między dobrostanem a wychowawczym rozwojem*.

W godzinach popołudniowych odbyły się obrady w trzech sekcjach. Tytuł sekcji pierwszej, której przewodniczyła dr hab. Beata Ecler-Nocoń, został sformułowany następująco: *W kontekście dzieciństwa...*. W referatach rozważano dobrostan dziecka a wychowanie w perspektywie refleksji moralnej Jonathana Haida, a także nadmiar poczucia winy jako czynnik zagrażający dobrostanowi oraz zostały poddane refleksji odpowiedzialność, wolność i dobrostan jako synergetyczne wykorzystanie planu daltońskiego i edukacji outdoorowej w pracy nauczyciela języka angielskiego. Zwrócono uwagę na sprawności moralne jako integralny element profilaktyki logopedycznej i drogowskaz w pracy terapeuty mowy. Zastanawiano się nad holistycznym dobrostanem rodzica zastępczego/opiekuna/wychowawcy a procesem optymalnej realizacji opieki i wychowania w rodzinie zastępczej rozważając związki i zależności oraz program wsparcia. Podjęto zagadnienia dotyczące działalność

Zachodniopomorskiej Fundacji Pomocy Rodzinie „Tęcza Serc” na rzecz rozwijania dobrostanu dzieci, młodzieży i rodzin, a także rezyliencji jako czynnik wpływającego na dobrostan rodziny na przykładzie wybranych rodzin objętych programem Wygrana Rodzina realizowanym w Szczecinie. Uczestnicy mieli okazję wysłuchać referatu dotyczącego dobrostanu psychicznego i jego predyktorów u dzieci i młodzieży. Prelegentami tej sekcji byli: dr hab. Beata Ecler-Nocoń, dr Andrzej Molenda, lic. Hanna Ostrenga, dr Zofia Kaczmarek, dr Urszula Kazubowska, mgr Katarzyna Gołębiowska, mgr Paulina Kazubowska, mgr Anita Marzec.

Tytuł obrad drugiej sekcji, której przewodniczyła dr hab. Katarzyna Marszałek, prof. UKW, był następujący: *W kontekście młodości...*. Podjęto problematykę wychowania do wartości w uwzględnieniu dobrostanu harcerzy ZHP i młodzieży niezrzeszonej w świetle badań i kontekście przemian współczesnej rodziny. Refleksji poddano sprawności moralne jako zasób egzystencjalny, omawiając dobrostan, odpowiedzialność i bezpieczeństwo w wychowaniu instytucjonalnym. Zwrócono uwagę na kształtowanie postaw buntu i sprzeciwu w kontekście integralnego rozwoju osoby, a także na dobrostan z perspektywy katechetycznej. W referatach rozważano postawy wobec osób z niepełnosprawnością a sprawności moralne człowieka. Zastanawiano się nad związkiem między szachownicą a wychowaniem obejmując edukatorskie przesłanie Jana Przewoźnika oraz nad znaczeniem pracy w życiu człowieka. Prelegentami tej sekcji byli: dr hab. Katarzyna Marszałek, dr Kacper Radzki, dr Leszek Waga, dr Radosław Mazur, mgr Władysław Kaczmarek, mgr inż. Kamil Żuchowski, mgr Paulina Kostuś-Betcher.

Sekcji trzeciej zatytuowanej: *W kontekście dorosłości...*, przewodniczył dr hab. Tomasz Huzarek. W referatach podjęto rozważania nad życiem moralnym jako źródle ludzkiej sobości, a także cynickimi sprawnościami moralnymi we współczesnej perspektywie. Zastanawiano się cnotą jako drogą szczęścia według Arystotelesa i Tomasza z Akwinu. Zwrócono uwagę na rezyliencje moralną i duchową omawiając pedagogiczne świadectwo Pawła Florenskiego. Podjęto problematykę bezkompromisowości jako sprawności moralnej w kontekście dziennikarstwa Oriany Fallaci wobec dobrostanu człowieka. Uczestnicy mieli okazję wysłuchać referatów dotyczących pracy biograficznej jako zasobu wspierającego dobrostan oraz wymiar sprawiedliwości – fakty i mity. Poruszona została także tematyka cnót moralnych jako zasobów sprzyjających dobrostanowi w procesie terapii uzależnień od alkoholu a

także wychowania do odpowiedzialności wobec używek jako element kształtowania dobrostanu człowieka.

Cel tegorocznej konferencji, jakim była wymiana poglądów i doświadczeń dotyczących sprawności moralnych w wychowaniu ze szczególnym uwzględnieniem dobrostanu człowieka, został zrealizowany. Interdyscyplinarny charakter spotkania pozwolił na ogląd tej rzeczywistości z perspektywy różnych odniesień. Planowane jest wydanie kolejnych tomów tworzących *Biblioteczkę Sprawności Moralnych*. Jest ona dostępna na stronie internetowej konferencji. Wieloaspektowy namysł nad fenomenem sprawności moralnych w wychowaniu wydaje się być wartościowym zadaniem do kontynuacji w przyszłości. Osoby zainteresowane problematyką cyklu konferencyjnego zapraszam na kolejną edycję. Informacje o poszczególnych edycjach i książkach znajdują się na stronie internetowej: <https://sprawmor.pl/> .

mgr Dominika Sikora

Miejscowość, data

Szczecin, dnia 25.05.2026